

په یکه‌ری د [] و شوان عه‌توف ... 1- ... شاه [] عارف

به‌شی به‌که‌م:

(ئه‌گهر پ[]تواب[]ت ئه‌توانیت وه‌کو دهره‌[]نهری فیلم، ویسته‌کانت، مه‌یله []س[]کسیه‌کانت، ئاره‌زووه به‌رزه‌ف[]ه‌کانت، خه‌یا []بازیه‌کانت له کاره‌که‌تدا بشاريته‌وه، ت[]گه‌وجیت).

ده‌یقد فینچه‌ر، دهره‌[]نهری ئه‌مریکی

په‌یکه‌ری د [] به‌که‌مین فیلمی در[]ژی شوان عه‌توفه
له‌دوای س[]کورتیه فیلمی تریه‌وه. له پاش بانگه‌شه‌یه‌کی که‌م و[]نه له شه‌قامه
گشتیه‌کان و میدیا و ت[]ه ک[]مه []ایه‌تیه‌کان له ۲۰۱۹\۶\۴، به‌که‌م []ژی
جه‌ژنی []مه‌زان،
له‌سینه‌ماکانی کوردستان نمایشکرا. ئاماده‌کاریه‌کانی نمایشی ئه‌م
فیلمه‌ وایکرد
پ[]شوازیه‌کی گه‌وره‌یشی ل[]بکر[]ت که []ه‌نگه‌هه‌تا ئ[]ستا له‌هیچ فیلم[]کی
کوردی نه‌کرا ب[]ت!
فیلمه‌که به‌به‌شداری چه‌ندین []ووخساری ک[]ن و نو[] به‌ره‌م هاتووه.
هه‌تا ئه‌م ساته‌یش،
زانباری ته‌واوه‌تی له‌بارهی فیلمه‌که‌وه له‌ویکپیدیا، په‌یجی فیلمه‌که
له ت[]ه
ک[]مه []ایه‌تیه‌کان، و[]بسایتی (ئاماری ن[]وده‌و[]ه‌تی فیلم-IMDB)
ب[]اونه‌کراوه‌ته‌وه!
به‌[]ام به‌گو[]ره‌ی دیداره ته‌له‌فیزی[]نیه‌کانی شوان، به‌ر له ق[]ناغی
ب[]اوکردنه‌وه‌ی
فیلمه‌که، ۴۸ ده‌فته‌ر له به‌ره‌مه‌[]نانیدا سه‌رفکراوه و هه‌تا ئ[]ستایش
ب[]ی ت[]چوونه‌که‌ی
پ[]نه‌کردوه‌ته‌وه. ج[]ی باسه ئه‌م فیلمه به‌ستاف[]کی سه‌راپا ناوخ[]یی و
له‌لایه‌ن
هه‌ردوو ک[]مپانیای کام پ[]ده‌کشن و میتر[]ن[]مه‌وه به‌ره‌م هاتووه.

په‌یکه‌ری د []، به‌گشتی چیر[]کی کو[] و کچ[]کی عاشقه
له‌دوو چینی گه‌دا و خانه‌دانی ک[]مه []گه‌ی کوردیدا، که له‌منا []یه‌وه

دهست پښتانه کات،
 به بهر به سټی (باوک) و (هاوک) دا تښته په سټ و دواتر به پکښه کښتن
 کټای دټ.
 دیاره به گڼه انه وهی ئم چیر که کښمه کښ کاره کتوری زږر هن که
 هه ویا نداه
 به هغه زی کښمیدی و گڼرانی ئام نر بیگڼه وه. دهره نجام فیلمه که
 نه کټه نیا
 فیلم کی ته و او بازرگانییه، به کو هه ند کجار له ش و کلیپی گڼرانی
 ده چټ، نه توانراوه
 پار زگاری له و بنه ما و پرنسپانه بکرت که فیلم کی بازرگانی پ
 دروسته کرت. گه وره ترین
 عه یبیشی ئه وه یه شوان ئم فیلمی وه کو هونوری استه قینه وه سفده کات
 و پیاوایه
 بهم ته رزه له هونهریش ئه بټ به تروسکایی ساتی قهیرانه کان!
 هه وده دهم له سهر
 ئم باب به تانه بدو م، هر چه نده پوښته بټ م؛ با شتربوو له بری
 نوسین به قیدی یه کی
 شیکاری خو نندنه و هم بټ فیلمه که بکردایه، (چونکه هه میسه هټی و نه
 زیاتره له نوسین)،
 به ئام به هټی به رده ست نه بوونی فیلمه که وه ئمه نه کرا.

فیلمی بازرگانی

دابه شکردنی فیلم به سهر بازرگانی و هونهریدا
 زیاتر له سهر مه به ست و ئامانجی گشتی فیلمه که وه ستاوه ته وه. ئه گه رچی
 هه ند کجار
 زه حمه تیشه بتوانیت ئم دابه شکاریه بکه یت، به ئام په یکه ری د له
 جټری ئه و
 فیلمانیه که به ئاسانی ده توانرت بازرگانی بوونه که ی بناسرت ته وه.
 فیلمی بازرگانی به گشتی به و جټره فیلمه ده وترت
 که بټ چټر و که یفخشی دروست ده کرت، وه ئامانجی سهره کی
 دروستکردنیشی قازانج
 و به ده سته نانی پاره یه. له فیلمی بازرگانی دا ریکلام هه یه،
 برانده کان و لگڼه کان،
 هه ند کجار ناوی ته له فیز نه کان و بازار نه کان و ئه و جټه گایانه ی خاوه ن
 ناوبانگ و
 سهرمایه ن دهرده که ون. فیلمی بازرگانی کار له سهر دروستکردنه وه ی

و نه باوه،
ژانه يه كان ده كات، پشت به گ راني ب ژ و ميوزيكن ژهن و كه س تيه
به رچاو و دياره كان
ده به ست ت. فيلم ي بازرگاني به ج ر ك داده ژر ت سهرنجي خه ك له
هموو ئاست و
ته مه نه كاندا ا ب ك شت به به كار ه ناني سه ما و گ راني و ت ن ي
ك ميدي. هم خه س ته
سهره تاييانه به ته واوي له فيلم ي په يكه ري د دا ده بينر ت. سهرباري
ئه ما نه
پر سه ي بانگه شه و يكلاميشي هه تا ئاستي سوا و ك وزانه وه چووه وه
ل ره دا
دياره (۱). ده مه و ت ووني بكه مه وه هم فيلمه نهك ههر فيلم يكي
بازرگاني به كو
فيلم يكي بازرگاني خراپه و له بري خزمه تيش د خي ك مه گه و رانتر
ده كات.

ك كرده وي هه و ست، نزار، شان و نارين و ك مه ك
كه سي ديكي به نه زمون كه ووخساري دياري ته له فيزي ن و له چه قي
سهرنجي خه كدان
كار يكي پ ويست و زيره كانه يه ب فيلم يكي بازرگاني. چونكه وهك شوان
ده ت: (هه ري كه يان
هه واداري خ يان هه يه) و خزمه تي ب او بوونه وه و زياد كړني بينهر
ده كهن. هه بهت
پ سته ري ناهونه ري فيلمه كه يش ههر ب ئه و مه به سته گرنگ ترين
كاره كته ره كاني
يز كړدوه به ب بير كړدنه وه له چ ن تي ك خستنيان. ئه ب ت ئه و
استيه ش له به رچاو
بگړين كه به كار ه ناني ناوبانگي نه كته ر به گه نيه له سهر بازرگاني
بووني فيلمه كان.
به كو هه ند كجار دهر ه نهره بيركه ره وه و خاوه ن نيگاكان هه و ده دن
له گه
به كار ه ناني ناوبانگي نه كته ره كانه وه بينه ري فيلمه كان يان زياد
بكه ن. فيلمه كاني
ماليك نموونه ي ز ري هم ج ره له به كار ه نانيان ت دا يه. به ام له
په يكه ري
د دا، هم به كار ه نانه ناچ ته خزمه ت هيچ په يام يكي هونه ري و
ئيس تا تيكيه وه.

له په يکړی دځدا، شوان پيشه و تايبه تمه نديه کانی زړځک له م
نه کته رانه ی وه کو
ځی گواستوه ته وه ب ناو فیلمه کی به ب که مترین ته وزیف و
گڼ انکاری و گونجا ندن.

ب نمونه ناوبانگ و توانای گرانیب ژی هی ووست،
جو ه نه کړ بات و څشگ ییه کی ښان، له ژه لار و قسه ب
سهر و بهر ه کانی نه حمه د
ه ئوف و به یان ب مبا... له چوارچ و هی هم فیلمه دا هم نه کته رانه
ناویان ب
داتاشراوه و له ښکدا جگیرکراون. به ب نه وهی ده ستکاری
خه س له ته کانی هم
کاره کته رانه بکات له په یوه ندیا ندا به ښک کانیانه وه. له م ووه
هم فیلمه
ب ته سه ک یه ب په څشکردنه وه و نیشاندانه وهی هم توانایانه له
چوارچ ووه یه کی
گه وره تر دا. له لایه کی تره وه پيشاندانی ب پچی اادی ی ځکس ئف ئم
و ک مپانیای
نه جمه دین و کاف و نه زمه و سه ه ښک که جړک که له ځیکلام و
به کاره ښانه وهی
شو نه گشتیه کانی زیانی ښانه ی خه ځک ب قبو ځکردن و شیریکردنی
فیلمه که .

سیناری

سیناری ی هم فیلمه چیر کی دځداری هی ووست و
که ویار ده گڼ ته وه که له مندا ښانه وه ده ست پځده کات، هه تا ساتی
نه مانی ښگریه کانی
نه و دځداریه ش به رده وام ده ب ت. پل تی هم فیلمه به ځرایي به سر
چیر که که دا
تځده په ښت و چه ندینجار بازده دات، له دوو جځکه دا ماوهی بازه کان له
پل ته که دا
ده ره که و ت که چه ند سا ښک. هه ند ځک له و بازانه به له بهر چاوگرتنی
وودا
و بابه تی چیر که که ځ خراپه. سهره تا با بگه ښینه وه ب
کاره کته راکان؛ هه ووست
و نزار و ښان ښی س کهس ده گڼن. که له مندا ښانه وه هاو ښن و
له لای مام بورهان

(ئەحمەد ۋە ف) كار دەكەن. پلەتەكە لە تەمەنى مندا ۋى ئەم س
كارەكتەو
بە نەمەيش و مەشق ۋىكى خەرا دەستپەدەكات. لەم سەرەتايەو زەشت
دەردەكەوت؛
هەژارى هەووست، خەشەويستىكەى لەگە ۋىكەويار، مەلمان ۋى دەروونى
شەرزاد لەسەر
كەويار و بەرامبەر هەووست. دواتر چەند ساك بەسەر چىركەكەدا
تەدەپەت،
مەلەكان هەر لەلەى مەم بۆرەهان گەورەبوون و خەرىكى كارن،
خەشەويستى هەووستى
هەژار و كەويارى خانەدان بەرەوپەشەدەچەت و گەرفتى دەروونى شەرزاد
زىاتر گەشە
دەكات. كارەكتەرى شەرزاد بە نەخەشى جەستەى و مەلمان ۋى دەروونىەو
گەورە
دەت. بە يارمەتى باوكى كەويار ئەم مەلمان ۋىەى دەگەتەت ب
حەقىقەتەكى تە.
دوچار هەووست بە يارمەتيدانى لە نەخەشى جەستەىەى چاكى
دەكاتەو و
لە شەى دەروونىدا بەرامبەر خەى لەناوى دەبات. ئەمە چىركەى
سەرەكى فەلمەكەىە.

لەم چىركەدا چەندىن كارەكتەرى تر هەن، هەندەكىان يارمەتى بەرەو
پەشچوونى چىركەكە دەدەن و هەندەكى تەريشان هەچ ۋىكى گەنگ لە
چىركەكەدا ناگەن بەكو ب نەمەيش و زىادكردنى بىنەرى فەلمەكە
دروستكراون. يەكە لەوانە، ۋىشانە. ئەم ئەكتەرە بەدەر لەم فەلمە
لە تەه كەمەلەتەكاندا خاوەنى كەمەلەتە فەيدىەكە، كە بە
زەمانەكى كەمەلەتە ۋەخەنى كەمەلەتەى و نەرىتە كەلتورىەكان دەكات.
ۋىشان (هەوا)، كوۋەكى بۆو، توانايەكى باشى دەرەلەنى زارەكى و
ۋوخسارى هەىە. هەر بەم سەفەتەو لە فەلمەكەدا
بەكارەلەو تەو لەكاتەدا هەچ گەنگەىكى ئەوتەى نەىە! كارەكتەرى
هەوا، كارەكتەرەكى گەتەچى و هەزەلەى، ئەم كارەكتەرە نە لەووى
تەمەلەو نە لەووى گەنگەىەو لە درامەى فەلمەكەدا جەگەى
نەگرتووە، لەكاتەكدا وەكو كارەكتەرەكى سەرەكى لە پلەتەكەدا زەمەن
ئەكوژەت. ۋەنگە بەكارەلەنانى ب ئەم دوو مەبەستە بۆتە؛ لەلەىك
هاوتەرىبى بابەت لەگە ۋەووستدا دروست بكات. كە هەردووكان بە
دوو شەوئى جەواز دەيانەوتەو تەوواج بكەن.

له لايه كي تریشه وه وه كو هگهز كي كمیدی له فیلمه كه دا ئاماده یی هه یه. له یه كه مدا، ئاره زووه كه ی هیوا ب زه واج هیچ ل كچوون و دژیه كیه كي له گه ئه وه ی هه و سندا نییه. لانی كه م وون نییه كه ب چی هیوا ئه یه و ت ژن به ت؟ ژنه كه ی سهر به چ چین كه؟ دروست كردنی ئه و مه سه له ی ژنه نانه جگه له دروست كردنی ململانیه كي كمیدی - نا پ و یست - له ن وان هیوا و باوكیدا و ساز كردنی ئاهه نگی كي سهر و سه مه ره كه هه و سست و شرزاد شه ی خ یانی ت دا بكن ه یچی تری ل به ره م نایه ت. له دووه مدا، سیفه ته كم میدیه كانی شان له گه ناوه ك و مه به ستی فیلمه كه دا یه كناگر نه وه. ب نمونه ئه و فیشقیات و ته شقه ئانه ی كه له گه باوك و هاو كانیدا ده یكات له ووی ماناوه هیچ زیاده یه كي نه خست ته سهر فیلمه كه و و ی کاریگر له ئا استه ی ووداوه كاندا ناگ ت. له استیدا ئه مه ته نیا هه كه ی هیوا نییه كه به مش وه یه یه، به كو كمیدی بوونی دایك و باوكی هیوا و ته واوی كمیدیای فیلمه كه له پ ناو كمیدی بووندا یه.

كمیدیا له هونه ردا هگهز كه كه ئه كرت ز ر شتی پ بوترت و ز ر شتی ل وه دروست كرت. به ام لهم فیلمه دا كمیدیا قسه ی ق و ف ته ف ته. ههر ب نمونه ئه وكاته ی مام بورهان ئه ت (ئه وه ت منیت یان من ت م). ئه م سته یه كه مانایه كي فیکری و فله سه فی هه یه له ك نت كستی ئه م فیلمه دا هیچ ئیش ناكات. سهر باری پاسیقبوونی هگهزی كمیدی، زیاده یی ز ریشی ت دا كراوه كه له گه واقیعه تی فیلمه كه دا یه كناگر ته وه. دیمه نی گ سته نه كه ئه وكاته ی شرزاد ده ن ژرت، یاخود له دیمه نی ئاهه نكه كه دا قسه ب سهر و به ره كانی مام بورهان و هیوا ی كو ی زیاتره له وه ی كه ئه و د خه ئه یخواز ت. به كورتی كاره كتهری هیوا خاوه ن هیچ قو ئای و کاریگره كه نییه له په یكه ری د دا. ئه وه ته نیا هیوا نییه كه به ز ر خراوه ته چیر كه كه وه، خوشكه كه ی هه و سستیش ئه رك كي ز ر كه م و ب سودی به به راوورد به ده ركه وتنی هه یه. ئه م كچه له سهره تاوه ب ك تایی خراوه ته خزمه ت هه و سته وه و چاود ر كي ب ده نگی ئه و په یوه ندیه یه

به بـ ئه وهی
هیچ بزانی له باره ی خـیه وه! یاخود دایکی کهویار، لیبـکـ که له
هیچ جـگه یه کدا
که مترین بهرگری له که کهی ناکات! ههروه ها جـکردنه وهی
کاره کتیره کانی به یان
بـمبا و دایکی شـرزادیش جگه له مه بهستی زیادکردنی بینهر هیچ
به هانه یه کی لـژیکی
نییه بـ ئاماده ییان.

کـشی سهره کی ئهم سیناریـیه جگه له زـر و
بـری کاره کتیره کان، به کارهـنانی خراپی هـگهزی تراژیدی و کـمیدی
پـکه وه. کـشه کـ
هر له سهره تاوه له وـدا دروست ئه بـت که شوان هیچ تـگه یشتنـکی
سهره تایـی بـ
ئهم دوو هـگهزه نییه. نازانـت چـن و کهی و له کوـدا پـویسته
کاره کتیره کانی
غمگین یان شادمان بن، کهشی فیلمه کهی میلانکـلی یان خـشی ئامـز
بـت. وهـک دیاره
هیچ تـگه یشتن و پلانـکی پـشوه خته ی بـ ئهم کرده وانه و ساتی
دهرکه وتنیان نییه.
له استیشدا دهرهـنهری فیلمـکی بازرگانی نابـت چاوهـی ئهم ئاسته
له بیرکردنه وهی
لـبـکرـت. بهـام کـشه که له وـدایه، شوان نه یه توانیوه ته مسیل و یتمی
فیلمه کهی
به نهرمی له نـوا گریان و پـکه نین و باره دهروونییه کاندای بـجـوـنـت.
بیربکه نه وه
له دیمه نی گـشت برژاندنه که، کهویار چه ند بـپـلـ له و دنیا
به رینه دا ده که وـته
دهروونی ته نگ و تـاری خـیه وه. یاخود هیوا که له جـگه یه کدا به جـرک
پـده که نـت
و مـن ده بـته وه سهر له بینهر ده شـوـنـت که وون نییه خـشـا ه یان
بـتاقه ته!
ئهم که موکورتیانهی مـنتاژ و دهرهـنان له زـر جـگه ی فیلمه که دا
دهرکه وـت که
ناتوانـت پارـزگاری له یتم و هـگهز بکات.
گرـی فیلمه که له مملانـی دهروونی شـرزاده وه

بهرامبهر هه ټوټه ست دروست ده بټ، لهوکا ته وهی هه ټوټه ست و کهویار
هه موو جار ټ،
ئز مه ټ و گټ یزه وه کو شو ټنی ژوانه کانیان هه ټه بټرن! خټزان ټ که
هه له منا ټیه وه
ټټگری له که که ټیان بکه ټه یوه ندی له که ټ کو ټټکدا هه بټ، سهیره که
که که ټیان
ټه وه ندی ټاسان ټه توان ټ هه موو جار ټ بټ یاخترین شو ټ له که ټ ټه
کو ټه دا بچ ټ.
ټه مه لاوازی ده ره ټنانه که جار ټ شو ټنی بهر که وتنیانی نه گټ ټ یوه. ټه
ململان
و ټټگریه ټ شټرزاد به بوونی باوکی کهویار ټه گټ ټټټ ټ بټ ترازان ټکی
که ټه ټا یه تی و ده ره ټه نجام
هه ټوټه ست و کهویار جیا ټه بنه وه و کهویار که دیار نییه چټن،
ټازیده بټ به زه واکردنی
له که ټ شټرزاد. ټه مه ټه ټه بازه یه که نه ده بوو به سهر چیر ټ که که دا
بدرایه.
دواتر و دوا ټ مردنی شټرزاد، به ټ حسابکردن بټ ټټگر و بهر بهستی
سهره کی که باوکی
کهویاره، ټه دوو عاشقه جار ټکی تر له یه کتر نزیک ټه بنه وه!

(۱)

<https://www.facebook.com/peykeridll/videos/2286177331605536>

ما ویه تی...

جوانیه کانی دو ټن له که ټه مه ټه

به دهر بـښـځـي تر ، گـځـه | نه وهی بهر زنجی ، گـځـه | نه وه په کی خود گه را یا نه

نییه که له ګه یه وه مندا ۱۱ ځی به بیرئ ۱۱ مه ب ۱۱ ند ۱۱ ته وه، به ۱۱ کو ۱۱
 ګه ۱۱ انه وه یه کی س ۱۱ بژ ۱۱ کتیه که له په راو ۱۱ زییه وه سیمای
 ک ۱۱ مه ۱۱ یه تییه کانی ژیانی دو ۱۱ ند ۱۱ ی ک ۱۱ مه لګای کوردی ده بینین. ګه ۱۱ انه وه ی
 به رزنجی به و قوو ۱۱ ییه له و ک ۱۱ مه ۱۱ ه شیعړه دا، ب ۱۱ بیر ه ۱۱ نا نه وه نییه،
 به ۱۱ کو ۱۱ ګه ۱۱ انه وه یه که که له په راو ۱۱ زییه وه مر ۱۱ ف سیمای ژیانی نا ۱۱ زو
 ب ۱۱ به های ئ ۱۱ ستا، به راورد بکات به سیمای ژیانی دو ۱۱ ند ۱۱ و
 جوانییه کانی ژیانی دو ۱۱ ند ۱۱. ئ ۱۱ مه نا ب ۱۱ نه وه مان بیرچ ۱۱ ت که هه موومان
 مندا ۱۱ یمان دیوه و هزاران یادګاری و بیره وه ری نه و ۱۱ ژانه مان له
 خیا ۱۱ دا ماوه، نه و ۱۱ ژګارانه ب ۱۱ ئ ۱۱ مه خ ۱۱ مان ګوزارشت له ژیان
 ده که ن نه ک ب ۱۱ که س ۱۱ کی تر، ب ۱۱ یه نه ګر ګه ۱۱ انه وه ب ۱۱ مندا ۱۱ ی کورت
 بکه ینه وه له هه ند ۱۱ ک خه س ۱۱ ه تی منا ۱۱ نه ی وه ک چوونه قوتا بخانه و
 یاریکردن وه ک نه وه ی به ش ۱۱ ک له شاعیران ت ۱۱ ی ګه یشتوون، نه و
 هه موومان ده توانین بګه ۱۱ ینه وه ب ۱۱ ق ۱۱ ناغی مندا ۱۱ ی و له ت ۱۱ کست ۱۱ کدا
 نمایشی نه و زه مه نه بکه ین. ب ۱۱ من جیاوزکه وتنه وه ی به رزنجی وه کو
 شاعیر ۱۱ ک له ګه ۱۱ نه و انیتر ل ۱۱ ره دایه. چونکه به رزنجی که ده ګه ۱۱ ته وه
 مندا ۱۱ ی، ده ګه ۱۱ ته وه لای(هه ره له یل ۱۱ ی شه مال سائب و م ۱۱ سقای چه می
 ۱۱ زان وقه ۱۱ ه می شیفه رو مسته فا په ژارو پیربال مه حمود و سینگ کوتانی
 ژنان له سر قه بران و ئام ۱۱ ری ګ ۱۱ ره کردن)و ده یان دیارده و بابه تی
 تریش.

للهـدا پرسىارى سهرهكى ئهوهيه، بهرزنجى بچى له پىراوڤى گهانهوه بچى منداڤى باسى ئهوانه دهكاته بهبىر ئهمى خوڤنهـران به گشتى وهولـرييهكانى به تايبهـتى دڤڤـتهوه؟ بهرلهوهى لهسهر ئهـ وانيهـى شاعىر وهكو خوڤنهـرڤك بوهستىن، دهـمهـو ئهـو پرسىاره بكم كه مرڤى ئهـو چهرخه وه بهرزنجىش وهك يهكڤ لهوان بچى هڤنده تامهـزڤى گهانهـوهـن بچى منداڤى؟ له كاتهـكدا دڤڤـنياشن ئهـمهـ جگه له خهـيا وههمڤك هيجى ترنييه؟ نكوڤى لهوه ناكڤت تا ژيان بهـرهـو پڤش بچڤت، ئاڤـزىش دهـبڤت. ئهمهـ ئڤستا له زهـمهـنڤكدا ئهـژىن، كه زهـمهـنى خودگهـرايى وكا بـوونهـوهى پهـيوهـنديهـ كڤمهـا يهـتـيهـكان و بـ بهـا بـوونى جوانـيهـكانى ژيانهـ.

له زه مه نه کدا ئه ژين، که به هې ږې شکه وتنه ته کنه لږ ږيه کان و ئه و به ريه ککه وتنه ږې و مډ ږنه، هه موو ئه و سيمه کډمه ږيه تيا نه ږي تيا نه ږې ږه کاني له دو ږنه دا له جواني و ميره باني و به خنده ږي ږې ده ناسرايه وه، بوونيان نه ما وه. ږې ږي ئه و سه رده مه ږې ږي ده ژيت.

ئەو تايبتمەندىيە لە ژیانى مەرقى كورددا ، ھەگگى كۆلتوورى و سەسپەلەشنى نىيە ھەك ئەھوى مەرقىگى خەئاوايى ھەرلە

سهره تاوه له سهر بنه ماي ژيانى خودى و تاكه كهسى ځى پوره رده ده كړت، به كوئو ته نه ايه كوشنده يه و نه و دابانه كومه ايه تى و خوديه ژيانى ئېمه، به رمه بنای ئال زبوونى ژيان و ديارده ته كنه لژييه كانى سهرده من. مرځى ځى ژهه ځاى، په يوه ندييه كومه ايه تيه كان به بهشك له سيمه سهره كيه كانى ژيانى ځى ده زاننه، چونكه نه و له بنه هتدا له چوارچووى نه و په يوه ندييه كومه ايه تيه له گه نه و انيتردا پوره رده كراوه و گوره بووه و ژياوه. كاتې نه و په يوه نديانه شنه مان، ئيدى له ئاستى بووندا هه ست به نام بوونكى قوو ده كات. ئېمه نابې نه و مان بيرېچت كه يه كك له و كارانه واده كات مرځى كورد بگه ته وه ابردوو، نه و په يوه نديانه بووه.

به تېوانينى مرځى كورد له ئستادا، نه گهر جوانييه كه هه بوو بېت، نه گهر پير زى و چتركى ژيان هه بوو بېت (كه له استيشدا وايه) نه و له دوڼه دابووه. بېه به رده وام ئاره زووى گه انه وه ده كات بې ابردوو، نه گهرچى دنياشه له وهى كه نه و گه انه وه يه، ناتواننه ژيانى نه و له ئستادا بگډت. له تېوانينى زربى هره زرى مرځه كاندا، ئستاي ژيان، همايه بې ژيانكى بې ماناو بې بهاى دوور له هه موو نه و سيمه جوانانه له ژيانى دوڼه ايدا بينيوه تى.

بېه شه بې وای وايه نه گهر جوانييه كه هه بوو بېت له ژياندا، نه و له ابردوو به جېما. له كومه هه شيعرى (ئاوڼه كانى منداى هوردو هه ابوون) ابردوو به گشتى و مندايش به تايبه تى هنگدانه وه يه كى قوو يان هه يه. به رزنجى به تاسه يه كه ده گه ته وه جوانييه كانى دوڼه ، كه هه موو وڼه و دهر بېنه شيعرييه كان جرك له هه ستكى غه مگينى به مرځ ده به خشن له كاتى خوڼه وه يان. به دهر بېنكى تر، ئېمه كاتې نه و شيعرانه ده خوڼه وه، هه ر ته نها خه ونى گه انه وه شاعيرك بې ابردوو نابيين، به كو له گه يشدا ابردوى ځمان و منداى ځمان دته وه خه يا و هاوشووى شاعير غه مگين ده بين. نه و گه انه وه يه به رزنجى شاعير بې ابردوو، هه ر ته نها په يوه ست نيه به جوانييه كانى دوڼه، به كو پاڼه رى سهره كى هه اتنه له ئستا كه به هه موو پوهرك هه گرى ژيانكى ئاڼو بې مانايه. به رزنجى كه ده گه ته وه ابردوو، دنيايه و ده زاننه كه ئېمه جگه له وه همك ، هيچى تر نيه.

وهل به لای نه و، گه انه وه بې زه مهنى نه و كات، زېر له وه ئاسوده تره كه مرځ له ئستادا بڅيت. ابردوو، همايه بې ژيانك كه به هه موو سيمه كاننيه وه نه ك هه ر جياوازتر بوو له ژيانى ئستا، به كو

جوانتریش بوو. بـیه بهرزنجی کا تـه دهـگه تهوه اـبردوو، په یامی نهو لهو گهـانهوه یهـدا، هاو تاکردن و بهراوردکردنی ژیا نی ئـستا یه به دوـنـه له هـموو ووهـکانهوه. بهرزنجی لهو گهـانهوه یهـدا، مه بهستیه تی به خوـنـه ربـت سهرنج له جوانی و شکـمه ندی و پیرـزیه کانی دوـنـه بدهن. سهرنج له ژیا نی ساده و ساکاری اـبردوو بدهن، نهو سیمبولانه ی بهرزنجی له شیعره کانیـدا وهك ئاـماـزه یهـك بـه اـبردوو باسیان ده کات، ده لالت له جوانی و پیرـزیه کانی سهردهـمـك ده کهن. بهرزنجی لهو نه یه کی شیعریدا دهـتـ: بیر هره له یـلـ و بووکی تازه و کیژـره نه سهر و یاردیلـ ده که م..

شاعیر لـرهـدا، دهـگه تهوه سهردهـمـك که نهو هونه رمه ندانه، ده نگی دیارو به چـژـی هونه ری نهو سهرده مه بوون. نهو سهرده مه ی هونه ری گـرا نی، جوانی و چـژـکی تـدـابوو، وهك ئـستا گـرا نی کوردی به بازاری نه بوو بوو، تا نهو اـده یه ی هیچ نه تهوه یهـك له دنیا دا، هـنده ی ئـمه لهو هـره مه بچو و که دا گـرا نی بـژـی هـه بـت! شه مال سائب و فواد نه حمه د، که ئـستا ش به تاسه وه گو له گـرا نیه کانیان ده گرین، گوزارشت له هونه رـکی پـه له چـژـو جوانی ده کهن. هـما نه بـه سهردهـمـك که گـرا نی وتن به ها و جوانی خـی هـه بوو، ئـستا بهو هـموو له شکره گـا نی بـژـه وه، ناتوانن تاسه ی بهرزنجی و من و هـزارا نی دیکه ش بشکـنـن. گهـانهوه بـه هره له یـلـ، گهـانهوه یه بـه زه مه نـك که هونه ر به شـك بوو له سیمای نه ته وایه تی و جوانییه کانی ژیا ن لهو سهرده مـدا.

نهوه نهو جوانییه وا له شاعیر ده کات سهدان گـا نی بـژـی ئـستا له بیربکات و بگهـتهوه لای هره له یـلـ شه مال سائب. بهرزنجی شاعیر له گهـانهوه ی بـه اـبردوو دا، له پا نیشان دانی هـره و نه یه کی اـبردوو، له ئـستا دا امانده گرـت، گهـانهوه بـه نهو هـموو ناو و دیارده و شوـن و جـگه و ووداو به سهرها ته کان، گهـانهوه یه که که ژیا نی ئـستا بهراوردی دوـنـه بکه یـن و له پا یـشـیدا بـه جوانییه کان بگهـنـین. بهرزنجی لهو ده قهیدا، پا نـا مای ژیا ن له شـوه ی شریتی فلمـکی سینه مایی دـنـتهوه بهرچاو. که و نه کانی هـره چه نده کـن و تهـلـخ بوونه، وهـلـ هـشتا جوانن. بهرزنجی شاعیر لهو گهـانهوه یهـدا، هـموو سیماکانی ژیا نی دوـنـه، به گهـلـك ئاـماـزو خهـسـهـت ده بینـت. ته نانهت باسی له گـره کردن و مـدـله کانی قوماش و سیمای پر شکـمه ندی و به ریئانه ی مرـقه کان و ژیا نی پـشـمه رگا یه تیش ده کات. تا نهو اـده یه ی خوـنـه ر یهـك به یهـك نهو دیمه نانه ی دـنهوه بهرچاو، له

خەياڭى خايدا وڭنايان دەكات، بەرزنجى لەۋنەيەكى دىكەي شىعريدا دەت: _

بىرى كىتەبخانەى خاڭماي..
تەڭمانەكانى جەودەت ناجى و
شەپقە جوانەكەى ئەحمەد ئاكا دەكەم.

شاعىرە لارەدا، سىماي سەرەكى ژيان ئەو كات لەۋكەسايەتى و شوڭنانە بەرجەستە دەكات. ئەو كەسايەتییانە، دەلالەت لە بوونى دياردەكانى زەمەنك دەكەن كە لە ابردودا بوونيان ھەبوو. كىتەبخانەى خاڭماي، بە تەنھا ھەڭمايە بى كىتەبخانەيەك، بەكو نیشاندىنى زەمەنكە كە كىتب و خوڭندەو و خوڭنەرى كىتب، ئەو پەي بەھايان ھەبوو. مەن لە بىرەوهرى چەندىن كەسايەتى ھەولەيدا ئەو ھەم خوڭندەتەو، كە زەمەنك خەكى ھەولەلە بەردەم كىتەبخانەكاندا، ئازيان دەبەست بى كىينى گەقارو ئۆزنامە، بە تاسەو چاۋەۋانى ھاۋكارى و بەيانيان دەكرد.

بە ھەموو پەۋەرەك لە ھەفتاكان و ھەشتاكانى سەدەى ابردودا، خوڭندەو و خوڭنەرى كىتب زۆرتر بوو لە زەمەنى ئۆستا، بەرزنجى لە ئۆگەى ئەو كىتەبخانەو، دەمانگە ئۆندەتەو سەردەمى خوڭندەۋارىي و پىرەزى كىتب، سەردەمەك كە خوڭندەو بەشەك بوو لە ژيانى ئۆزانەى تاكەكان، تەڭمانەكانى جەودەت ناجى و شەپقەكەى ئەحمەد ئاكا، گوزارشت لە مەرقى بەۋىقارو بىر كەرەو دەكەن.

ئەو مەرقانە، نەۋونەى ئەو ھەندە مەرقىيەن كە لە زەمەنى ابردودا بوونيان ھەبوو. زەمەنك كە مەرقى پايە و پىرەزى و پەگەى كەمەيەتى و پىشەييانەى بەرزى ھەبوو، زەمەنك كاتە قوتابىيەكان مەمەستاكانى خايدەدەيت، شەرم دايدەگرتن وخايدەشاردەدا. چۈنكە مەمەستا ئەۋەندە كارەكتەرەكى گەۋرە و پىرەز بوو. بەمەم لە ئۆستادا، مەرقى نەك تەنھا بوۋنەۋەرەكى گەۋرە و ئۆزەگىراۋنيە، بگەرە ھەموو ئۆزەك شەكىشى دەشكەنرەت لەلەين ھاۋەگەزەكەيەو.

مەرقى ئەو سەردەمەى ئۆمە، كوا بىردەكاتەۋە! كوا كىتب دەخوڭندەتەو! مەرقەك ھەموو ژيانى ئۆزانەى لە نەۋچات و فەيسبوك و پەجى و بەندەزەكان بەرەتە سەر، چەن دەتوانەت ۋەك جەودەت ناجى اىمەنەت؟ چەن سەلىقەى ئەۋەى ھەيە ۋەك ئەحمەد ئاكا شىكپەش و ئۆكپەش بىت؟ ئەۋانەى اادەمەنن و ھەۋەستە دەكەن، بىر دەكەنەو، كەسانى ئەقەلەنن. بەرزنجى لە ئۆگەى ئەو و ئۆكەردنەۋە،

ده مانگه تهوه ئهو سهردهمهي كه ژيان بههاو پيرزي هه بوو. كه مره فهكان نموونهي ويقارو زوخه شهويستي بوون. سهردهمكه كه تهنه سزو خه شهويستي و په يوه ندييه كي وحيانه مره فهكاني به يه كتری ده بهسته وه، نهكه بهرژه وه ندي تايبه تي و كه سي. به هه موو په وه رهكه ئهو خه سه تانهي له ژيانى دو نهى مره فهكان هه بوو، ئه ميه بوونيان نه ماوه. به گومان هه موومان ده زانين كه ژيان په شده كه وت و قه ناغه كان ده گه نه، ئه وه ئاسايه و ياساي دينا ميكيانهي ژيانه، به نام ئه وهي له وه نه ده دا ده به شك و پيرزي خي به نه ت، ژيانى كه سه كانه.

گه انكاريه كان، ده به بهر مه بناي جوانتر كردني ژيان و خه شيه ختكردني زياتري كه سه كان به ت، نهكه له ئاستي وحى و دهروونيدا بيان وهوخه نه ت. چ ديارده يه كه وهكه ته كنه ل ژيا له ئاستادا ژيانى ئه مهي ئا زو به به ها كردوه؟ چن به ته هه كاري ته كداني شيرازهي كه مه ايه تي كه مه لگا؟ مره قى ئهو سهردهمهي ئه مه له كوردستاندا، هه موو شته كي هه يه به خته وهري نيه، به په چوانهي دو نهى كه مره فهكان هيجيان نه بوو، ساده و ساكار ده ژيان، به نام به خته وه ربوون. به رزنجي له نيشاندني سيماكاني ابردوودا، ناشرينيهكاني ئاستامان نه نه ته بهرچاو، وامان له ده كه ت كه ئاخ به ژيان نهكه هه بهكه شين كه جار كي تردووباره نا به ته وه. شاعير له وه ده قهيدا، ده گه ته وه سهر هه موو دياردهكاني ژيانى ابردووي ئه مه. يهكه به يهكه ديمه نه كان نه نه ته وه بهرچاو. تا ئهو اده يه خوه نهر كه ده قه كه ده خوه نه ته وه، واهه ست ده كات له هه مان ئهو زه مه نهى ابردوو ده ژيت، چونكه ئه وه نه ده قوو به ديمه نهكاني ژيانى دو نهى گرمان ده دا ته وه. شاعير له گه انه وه به ابردوو به رده وام ده به ت و ئه مجاره يان ده نه ت:

بيري باراني سهرپه ه و..

تكه تكه ده په و..

باگوردان گه ان و

دووكه سي ساي دار ده كه م..

شاعير له خسته ووي ئه م ئامرازو و نه نه دا، شه وه ژيانى كه مه ايه تي و نه ندازه سازيي و بيناسازيي مره قى كورد له ابردوودا ده خاته بهرچاو. له ابردوودا، وهكه كي گهرم له نه وه خانووه قوه ينانه هه بوو، مره فكه كه له وه خانووانه ده ژيان، كه ژيانيان ته ژي بوو له خه شهويستي و ميهره باني. ئه ستا و راى ئهو هه موو ئا پرتمان و خانووه سهرنجراكه ش و نه خشه نراوانهي به ردي مه مه، هيج چه نهكه له ژيان كردن

نا بینین. ئەم خانووانە، وەك ئەو وایە مرڤی مردوو لە نڤیدا بژیت. خانووەکانمان گەورە و فراوان بوونە، بەلام د و و حمان بچووك بوونەتەو، ئەو دەمانەى تەكە تەكە د پە دەهات و بە با گوردان سەرخانووەکانمان دەگەڵا، چۆنكى دیکەمان لە زستان دەدیت، پە یوێندییەكى تەمان لە گەڵ سروشت و دەورووبەر هەبوو. گوندەکانى کوردستان لە ڤا بردوودا، هەمى بیناسازى کوردەوارى و نەخشەى ئەندازەى ئەقلى کوردی بوون، ئێستا هەمان ئەو گوندانە نەك مەكەى هەسەنى گوندەكى کوردەوارییان لە دەستداوە، بگەر کاتێ سەردانیان دەکەین هەر واهەست دەکەین لە شارەكى بچووکداين.

چونکە هێچ مەكە و سیمایەكى هەسەنى کوردەوارى لەو گوندانەدا نەماوە. كە ئێستا باگوردان لە گوند بەكاردەن؟ كە ئاو ڤاشنى خەلى ژێر كە پەرەكى بەرخانووەكى قوڵین دەكات كە بلىنى خەلى و بلىنى ڤان كاست بکەن؟ ئەم دیمەنانەى دوێنێ لە گوند دەماندیت، كوا لە ئێستادا بوونیان ماوە. لە ڤاستیدا هێچ بنەمایەكى ژيانى ئێمە وەكو دوێنێ نەماوەتەو. هەمووى كەوتەتە ژێر کاریگەریەتى و هەژموونى دنیای نوێ و تەکنەلۆجیا و مەدەرنە. دنیایەك كە مرڤەکانى لە قاوغى خەیدا قەتیس کردوو و کردوونى بە ڤەتەكى قسەكەر. زۆربە دەگمەن ئەو خەسەتە جوانانەى مرڤەکان دەبینین كە لە ڤا بردوودا هەبوون. بەرزنجى شاعیر كە بە كەكەم خەم و دنیایەك ئاخ و تاسەى قووەو هەبى ئەو هەموو جوانیانەى دوێنێ دەكات، مەبەستىەتى لە ئێستایەك هەبەت كە هەمى ژيانەكى ناشرین و بلى مانایە بلى هەمووان ئەگەر خەمان فریو نەدەین. شاعیر دواى ئەوێ هەموو جوانییەکانى دوێنێ دێنەتەو، بیرخەلى، دواجار نزا لە خوادەكات و دەتەت:

ئەى خودای ئەقین و جوانى..
هەوت ساڵان لە جەگەم بخە..
زمانم لە گەڵ بخە.
بەس بیرم لە مەسەنە..

بەگومان، مرڤە لە ڤەگەى بیرەوێ درك دەكات و بێردەكاتەو، ئەوكاتەى بێرلەكاردەكەوت، مرڤە توانای ژيانكردن و بێركردنەوێ نامەنێت، ئەگەر هەموو ئەندامەکانى جەستەشى ساغ بن، شاعیر تەنها لە ڤەگەى ئەوبیرەوێ دەتوانێت بگەڵتەو جوانییەکانى دوێنێ و یادگارییەکانى ڤا بردوو. ئەو دەزانێت تازە گەڵانەو بە ئەو ڤەزانە بەجەستە مەحەلە، بلى تەكە شتێك كە بتوانێت بە هەمىوێ بێر لەجوانییەکانى دوێنێ بكاتەو ئەوێ، كە تەنها بە خەیا و بێركردنەوێ بگەڵتەو ڤا بردوو. بلى شاعیر نزا دەكات خودا ئەو

بیره‌ی له کار نه‌خات و نه‌یخافه‌ن، بـ ئه‌وه‌ی بتوانـت بیر له
اـبردووـك بـكاتـه‌وه كه‌لای ئه‌و هـمـای ژیاـنـكـی زـرجواـن و پـه‌هـایه‌.
شاعیر به‌لایه‌وه ئاساییه‌ خودا له په‌لوپـی بـخات و بیخاته نـوجـگه‌وه‌،
له به‌رامبه‌ر ئه‌وه‌ی ته‌نها نه‌خافـت و بتوانـت بیر له اـبردوو
بـكاتـه‌وه‌.

چونكه ته‌نها بیركردنه‌وه له‌و زه‌مه‌نه‌، له ئـستایه‌كـی ئاـزو
ناشریندا زـگاریـده‌كـات. كه بیركردنه‌وه نه‌ما، ناتوانـت جوانیه‌كانی
دوـنـ و یادگارییه‌كانی اـبردوو، بـنـته‌وه به‌رچاوی خـی. گه‌اـنه‌وه‌ی
به‌رزنجی شاعیر به‌و تاسه‌ قووـه‌وه بـ اـبردوو، گه‌اـنه‌وه‌یه‌ك نییه
ساده و اـگوزهر وه‌ك ئه‌وه‌ی له به‌شـكـی زـری شیعی شاعیرانی
ترده‌ی بینین و به‌زمانـكـی میللیانـه باسی ده‌كهن! گه‌اـنه‌وه‌ی ئه‌و بـ
اـبردوو، گه‌اـنه‌وه‌یه‌كه بـ زه‌مه‌نـك كه پرسیارمان لادروست ده‌كات.

شاعیر له ئـگه‌ی ئه‌و وـنـانه‌وه، له به‌رده‌م ژیاـنی ئـستادا
اـمانده‌گرـت و ناچارمان ده‌كات به‌راوردی ژیاـنی ئـستا به دوـنـ
بكه‌ین. پرسیاـری ئه‌وه‌مان لادروست ده‌كات كه ئاخـ ئه‌و جوانی و پاکی و
میهره‌بانیه‌ی له ژیاـنی دوـنـماندا هه‌بووچی لـهات؟ ئه‌مـ بوونی
ماوه. به‌رزنجی له ئـگه‌ی ئه‌و شیعرانه‌وه، به‌راوردـكـی وردی مرـیی و
كـمه‌ایه‌تی و ده‌روونی تاكه‌كان، له ژیاـنی ئـستا و اـبردوو ده‌كات.
ستایلی ژیاـنی هه‌ردوو زه‌مه‌نه‌كه‌مان پیشان ده‌دات. به‌رزنجی شاعیر به
بـواـی من وه‌ك خوـنـهـرـك، مرـقی ئه‌و سه‌رده‌مه‌ نییه، ئه‌و مرـقی نـو
ته‌كنه‌لـژیا و ژاوه‌ژاوه‌ی ژیاـن و به‌ـتـ بوونی مرـقه‌كان و
كاـبوونه‌وه‌ی به‌ها جوانه‌كانی ژیاـن نییه، ئه‌و مرـقی زه‌مه‌نـك نییه كه
بـ به‌هاترین سه‌رمايه‌ تیايدا مرـقه‌.

ئه‌و ده‌یه‌وـت ژیاـنـك بژیت، مرـق تیايدا ئاسووده بـت. ئه‌و ده‌یه‌وـت
هیچی نه‌بـت ژیاـنی هه‌بـت، پـچه‌وانه‌ی ئـستای ژیاـنی تاكه‌كان، كه
هه‌موو شـتـكـیاـن له جوانترین و به‌ها‌دارترین و دواترین مـدـله‌كانی
ژیاـنكردن هه‌یه، به‌ـم ژیاـنیان نییه و هه‌ست به‌به‌خته‌وه‌ری ناكهن..
دواچار ده‌مه‌وـ ئاماژه به‌وه بده‌م كه ئه‌زموونی به‌رزنجی بـمن وه‌ك
خوـنـهـرـك، ئه‌زموونـكـی سه‌رنجـاكـشه و پـشـتـریش له باره‌ی
شیعره‌كانیه‌وه دواوم. ئه‌گه‌رچی زمانـی شیعی ئه‌و شاعیره‌، زمانـكـی
زـر ساده و ساكاره‌، زمانـك نییه نه‌ له ناوه‌ـك نه‌ له فـم ئاـزو
گران بـت، به‌لكو هه‌مان زمانـی ئاساییه‌كه به‌ـم زمانـكه دوو‌خاسیه‌تی
دیاری تـدایه كه ئه‌وانیش له‌لایه‌كه خوـنـهـر اـده‌گرـت و پرسیاـری
لادروست ده‌كات، ئه‌وه‌ی دووه‌میان زمانـكه ده‌گه‌ـته‌وه سه‌ر بچووكتـرین
و په‌راوـزـترین دیارده‌ و سیماكانی ژیاـن و له شیعردا ته‌وزیفیان

ده کاتهوه، که ئه مه یه ککه له ئهرکه بنچینه یه کانی شیعر، بهوهی که ونایهک بهرهم بهنن، ئهوانیتر درکی به نهکن.

بهواناکه له هه موو ههول ره دا که ملی نکه مرڤ زیاتری تدا ئهزیت، که سکی دیکه هه بهت جهودت ناجی به بیر بهت، گام شهوانه عهره به کانی بیر بهتهوه و له تکهستکی ئهده بیدا باسیان بکات. من دواي خو نهوهی ئه شیعره، واههست ده کهم له زه مه ندا ژیاوم و هه موو شته کانم بینیه، گهرچی ئه کات من ههر نه شیوومه. بهام ئه وه چیه وات له ده کات ههست بهو ژیا نه بکهیت، بهگومان شیعره. شیعر که خو نه راده گرته ده یگه ننه تهوه زه مه نکه که پرسیار بکات و بهراوردی ابردوو به ئه ستاوه بکات و دوا جاریش خه سه ته کانی مرڤی له ههردوو سهرده مه که به ده ربکه و.

* ئاوه نه کانی منداي هوردوهه ابوون/شیعر/ ئیسما عیل بهرنجی/ له به اوکراوه کانی به به به رایه تی چاکی و ژه یی ههول/ر/2018.

سه دیق سه عید واندری

پاوانکردن / ههیم ننه ... زاهیر باهیر

پاوانکردنی [ههیم ننه] تاک به تاکی دیکه بناخه یکه بوو به پاوانکردنی چینه که به چینی دیکه یا به چینه کانی دیکه، ئه میش به ئه ی خه ی بهردی بناخه ی دوه تی دانا به پاوانکردنی هه موو که م. دهرکردن به وای سهرو و ش من ده گه ی نهته ئه م سهرو نهجام :

یه کهم : که مای هیراشیهت / قوچکه یی بناخه بوو به دانا نی که مای چینه یه تی. وات سهرو و رته و با ده ستی یه کهم قه ناخی که م بوو نه که سهرو و رته یی چانه تی که له لگای ئا بووری و [ئامراز کانی به ره مه نه نه و] بوو. به م په و دانه ش له ناو بردنی که شای چینه یه تی مارج نیی یه که سه ر که شای با ده ستی و سهرو و ری که مای قوچکه یی له ناو به رته.

دوو م: ئه گه ر هیراشیهت دایکی که شای چانه تی بهت که وات

هیراشییەت چوارچەوو یەکێ گۆرێ و کەشێ چینایەتی بەشێک و بەشێکی گۆرێ لێی . لەم بارەشدا بە لابەلاکردنەوی کەشێ چیانێ تی کە بەشێکی گۆرێ لێ ناو ئێو چوارچەوو یەدا مەرج نییە کەشێ تەواوی چوارچەوو گۆرێ کە بەبادەستی و سەروەرییە ، یەکسەر لێ بەین بچەت .

سەییەم: ئێوێ کە ئێم کەمەیی هەڵاوێتەو هەبوونی ئێو شەواز و ناوێرێکێ کە کەختنی تەواوی دەرگە و دامەزراوەکانی ناو کەمەیی کە لێ بندەوی کە بە خەزان دەستێدەکات تا کو سەری سەرێو کە دەوێت لێ سەر بناخی هیراشیان / قوچکەییانە دامەزراوە کە پایە و ئاگری گۆرێ سیستمەکێ . لای من ئێوێ کە زەبت و ئێبتی تاکەکان دەکات و بەو شەوێ یە دەیانەهێتەو زەبت و ئێبتی کار و سەر کار نییە ، بەکو گوێایەیی و بەجەهەنانە .

چوارەم: مەرج نییە کە مەژوی بوونی کەمەیی ، مەژوی تەکەشانی یاخود مەملانەیی چینهکان یاخود چینایەتی بووبەت . یاخیبوون ، مەملەدان ، بەگزاچونەوی سەروەریی ، بەبادەستی ، سەپاندنی ئاو فرمان [ئێمر] ، هەموو ئێمانە زەر پەش یاخیبوون سەبارەت بە مەملانەیی چیا یە تی کەوتوو و ئێوی خەیی بینوو .

زاهیر باهیر - لێندەن

03/07/2019

وێڵامی کورد بە هەرشێکانی ئێردەگان بە سەر باشووری کوردستان ... ئاسە حامدی

ئێوێ حکومەتی ئاکەپ و مەهەپ دەییوێت وون و ئاشکرایە و بە دەیان ساڵ حکومەتێ یەک لێ دوا یەکەکانی ئێقلیم (ئێران ، تورکیا ، عێراق و سووریا) لێ ستراتیژیاندا و چەندین پەیمانی جیاگیان مەکردوو و لێسەر ئێو کە کورد لێم ناوچەیی جوگرافیایی کە بە گوێری پەیمانە نەو دەوێتێکان بە ویست و ئارەزووی کە لێ نیالیزی دابەشکراو و ویست و ئارەزووی گەلی کورد

ژر پر نراو، ئممش هلی سوور ب ئوان کورد هرد ب ژر دسـتـ بـ، ئممش هـموومان کار بـ سـربـخـیی دـکـین. ئوان هیچ ئازادیـک و ئاشتیـک و سـربـخـیی بـ میلـلـتی کورد بـوا نابینن. تـنـها لـ کاتی ئاـوگـیی سـنگ و سووک هـزـ ناوـخـییـکانی خـیان نـبـ ئو و کاریان بـ میلـلـتی کورد دـبـ و بـکارمان دـنن. ئممش هـردـم وـکو چـکـوشی ئامادـ ئامادـین و دـخـزـنـدـ نـو فـل و تـنـنـکانیا نـو.

ئوی لـ ئوستـنـبـل وویدا و کورد و هـدـپـ سـرـکـوتنی ئیمام ئـغـلی یی یـکـلـکردـو ئو بـ ئـتـتـورک و ئـوانی تـریش کـراو، چـن بـ مالکی و عـبدیشمان کردوو. ئمـ کـی وانـ لـ هـنـکانی خـمان وـردـگرین؟ لـ هـمووی سـیرتر لـسـر ئمـ تووشی پارچـ پارچـش دـبین بـ مـرامی دوزمنـکانمان. یـکـ دـکـ کورد بـ لایـن بـ ویـکـ دـکـ دـکـ کورد نـنـ لـ ئـردـگان و عـبادی بـکا تـو بـچی کورد لـ خـمی سـتراتیژیـتـکـی خـی نیـ و هـر خـریکی ئـپـراسیـنـ؟.

هـکاری ئمـ هـموو جیا جیا ییـ چیـ؟ بـچی ئمـ هـموو قازانج و مـسـلـحـتی کـسـایـتی و حزبی زا دـبـ بـسـر قازانجی بـرزی نـتـووی و سـتراتیژی ئاسایشی نـتـووی؟. کـی دـتـوانین وـکو گـل و نـتـو بـم دـورانـ تـ پـنـنـ و بـهـز و یـکـگرتـوو بـرامـبـر دوزمنان و نـرم و نیان و بـ دیالـگ کارکردن و گـشـدان بـ فرـ کـتـووری و پیادـکردنی عـدالـتی کـمـایـتی لـ ناوـخـ بـ کورتی و کوردی پـچـوانـی ئوی کـ هـیـ.

ئمـ کـشـی بـ بـای من پـیوـندی بـ کـلتـووری کـخـراوـیی و سـتراکتووری کـمـگا و هـنـمی گشتی کـمـگا و هـیـ و ئمـش پـیوـندی سـرـکی بـ پـروـرد و فـرکردن لـ کـمـگا و هـیـ. هـروـها هـیـ اـبـر و خودی اـبـر لـ کـمـگا و ناوـندی شـنـیری کـمـگا و هـیـ. ئـگـر خـنـیـکی زانستی و هـمـلایـنـ و گشتی مان بـ ئوانـ نـبـ و تـواوی کـمـگا بـشـداری نـکات لـ پیادـکردنی دا ئو و هـروا دـمـنـنـو.

سـرـتا هـر گـرفتـ پـش ئوی دـسـتمان بـ جاکسازییـکی بگات دـبـ کـشـکـ بـ کـمـسـایـتی بـبـتـو و کـشـ قـوـوـبـکرـنـو. ئـگـر وا قـوـوـبو و بـ کـمـسـایـتی بوو ئو دـبـ چـارـسـرـکی یـشـیی بـ بـکـتـ.

بـمـ ئمـ کـمـسـایـی ئمـ زـر سـیر هـیچ مـسـلـیـک نایهـژنـ و مـسـلـی یـکـلـکـرـوـنی، نـ ژن کـوشـتن و نـ وـوـا تـفرـش و نـ خیانـتی اـبـر و نـ گـندـی و نـ قـرخـی حزب لـلایـن بـنـما و نـ ئاوارـیی و دـرـبـدـری و داگیرکاری و گـنـم سوتان و هـتـد. بـیـ

زرجار مرځ نا ئوميد ده و تووشی دهستان ده. بڼه
نمونه مسملي پرتوازیهی گلی کورد و دوژمنایه تی حزب
سیاسیه کوردیه کان یکه گرفتی سرکيه و نهو سدان سا ب شوی
جیاجیا دوژمنایه گلی کورد بکاریان دنن و خودی خیان هه ژ
و ساته بیانوه بگه یکهیا نهو دنن. حزب و سرکرد کوردیه کان
چونکه ویست و ئارزووی جیاجیا یان هه ی و هردم ئم کرسنه
ناماده ی ب دوژمنان.

وهمی کورد ب نهرد گانیه کان هه ر وستانوه و بهرگری سربازی
نیه، بکو ئاوژوو بوونهوه لیم بیر و هزره سقه تهی سدان سا
که ابهری حزب ناسیونالیسته کوردیه کان که خیان دهکنه داردسته
بهگانه و نهکری داگیرکاری. هردم حزب دهته لایهنگری
حکومتیهی نه قلیمی ب خه زه کردن.

وهمی کورد ب داگیرکهران هه ماههنگیه و پشتیوانی و بهکرتنه نه
دوژمنایه تی بهکتر. که نهوی دوایهی خودی هه نه دهکيه کان
خوازیارن. نهه ل گرتنه کهرکوک و ناوچهکاندا وویدا هه مان
مسملي بوون. نهه گرتنه خواکورک ب هیزی سربازی دوژمن نهو نه
ئاسان نهه بههم محه نه و دهه لیم باروه کهسه سربازی
شارزاکان کهمه کی هه نه بهرگه ریکارکان بهن ب مسملي ستراتیژی
جهنگ تا داگیر نهکرن. داگیرکردنه قه ندیل یانی داگیرکردنه
کوردستان ب ماوهیه کی درهخایان.

نهو ابهریهی هه ی نهو حزب دهسه لاتانهی هه نه گه ر وا کاربهکن
ناتوانن نهه فکر و هزره ئاوژوو بهکنهوه. چونکه وا خیان زلیلی
سیاسه ته جهوته کان کردوو و هردم پشت بهستوون ب بهگانه لایه نی
ئابووری و فرههنگیشهوه ناتوانن وا ب ئاسانی لیم زلهکاو دهچن.
ب سهر ته دهه خهکی کوردستان کار ب نهه بکات ووهاته یان
ههرمه بهره مه نه جهکهر بکات و پشت بهستوو ب خه. دهه
کهمه گایه که هه ل باری کههتووری و ستراکتووری دا گه ش بکات و خه
بتوانن په داووستیهکانی دابین بکات. نهه ش گرتیه کی نهو نهه ساد
نیه و ب نههک و دووه نهه چاره ناکره و سه بری نهیوبی دهه و دهه
هه موو کهمه گه کاری ب بکات.

زهر نمونهی زیندوو هه نه که کهمه گاکانی دنیا بهه شوه یه گه شیان
کردوو و پاش جه نهه یکه بوون ب سهرکه وتووترین کهمه گه، دهکرن
سهنگه فور به نمونه و بهرگرین یان نهه مانیهی دوایهی شیهی جیهانی
دوویم یان یابان و دورگه ی کهریا به نمونه و بهرگرین که جه
ئاوگه کهکیان له زیان و گوزرانیان کردوو. یان چین و جه ندین

ووالتی تر یان هاند دورگه کانی زریای همن و دوورگه کانی کانی بکابین بنموون. بام له هه مووی گرنهگر ئوو یه که ابهری حزبه کوردیه کان ئهم که تهور دسهت بهردار بن که هه یه، خه به بهچوک زانین به بهگانه و خه به زلزانین به رامبه به نه و کانی خه یان.

خه یه که له ته وای که مکه گا به بهرین به به و استه وه به به ئیسلامی و مه سیحی و زردهشتیه وه به بهر و به که کانیانه وه ئوو یه که که شای کورد لایه نی زهری کورد و ابهریه که یه تی ئینجا هه زه ده ره که کان، له هه ره شو نه به کورد ئاسان دوزمنایه تی خودی خه یه ده کات و زوو ده به ته یه ده گ به سه نگ و سووکی هه زه کان. ئهم له به بهرله مانی عه راقی نا فیدرا و به بهرله مانی تورکیه یه نه ده گانه هه یه و به ده وامیشن. به بنموون له که رکوک و له ژئاوای کوردستان و هه ره ئهم کار ده که نه. بوون به دانه سته به گانه نه خه شی موزمنی گه لی کورد و که ده ده یه ابهریه که یه تی. لوانی گه له ده به کار به گه یینی ئهم هه ره به کات.

به به کوردستانی به شور به هه موو له و به به کنیا نه وه به نه و به یه که مه نیزی و پاسفیه ته وه مه سه له ی نه ته وه یان ته سه لیم به به حزبه ناسیونالیسته کان کردوو و ئه وانیش به که یه خه یان شه نه بای به ده که نه. به به کوردستان کار له سه ره گه یینی زه یه و فکری که مکه گا ناکات کار له سه ره (ته مه) ده سه ته وازه ی جیا جیا ناکات، به بنموون مه سه له ستراته یه یه کان و چاره نووسی که مکه گا و مه سه له ی به ره مه هه نهان و به یاسا بوونی که مکه گا و دروست بوونی فیدراسیه نی کرکه کاری و کارمه ندانی هه ره مه ناکات، کار به به بهرگری له هه ره مه ناکات ده یه دوه منان، کار به ئاسایش نه ته وه یی ناکات و هه ده مه به سه له که مه یه ته یه کان ده کات یان ته نه ها خه یه له مه سه له ی قه رخه ده سه ته ده کات یان مه سه له ی گه نه ده یه و به فزی ته وای ده سه ته ته ده کات که به به نه وه ی هه یه کاملی به نه ته نه رناته یی هه به.

به به کوردستان ده ته وانی زه کار به کات و جه ماوهری زه ریش که به که ته وه به حوکه ی نه وه ی به ته ی زه ری گه له که مه مان هه ژاره، زه ره به مان کرکه کار و فره مان به ره و به لیس و به شم به رگه و ئاسایش هه ده کارمه ندین، ئهم خه یه له خه یه زه خیره یه کی گه وره یه چینایه تی به هه زه به به م به شه وه ی کارکردنی دروست به که خراو ده که نه که به کاری به ده ده گری له سه ره به رنسیپ و که ته به. ئهم کوشنه ده ترین گه رته یه به پی ادیکه به به کوردستانی به شور. به به ده ته وانه به ته مه ی و که به بهرگری له ناوچه کانی ژیهان و گوز به ران خه که که خراو به کات و ئهم هه زه شه له ده نگدانه کانه ده یه وانی له م به ته به که نه و که مکه گا به ئاقاری ته ده به رن.

وټټامی نهټټوټټمان به داگیرکاری یټټکټټمجار پټټیوټندی به چاکسازی
کټټمټټایټی و فرهټټنگی خټټمانټټهټټی، یانی ټاوټټو بوونټټوی ټټم
هټټوټټستی کټټیټر دژی یټټکټر دټټسو، یانی ټابټریټک کټټل
قازانجی گټل و وولات نیټ ټیتر ټابټر نیټ، یانی کټټمټټگای بهټرهټمهټن
و پشت به خټټستوو دورست بټټیانی دټټپټرټوټردټټو فرهټرکردن لټ
ټاستټ به بتوانټ زانست ومټعریفی به ټک لټسټر بنټمای گټندټټی
بهټوا. کارکردن به زانست و مټعریفی جیایټ و سټزی نهټټوټی جیایټ،
خټټک لټ کوردستان چونکټ بنټمای ټټشټنیری زانستی نیټ بهټکو کټلکټ
مټلا و هټندټ شاعیری هټن و هټبوون (لټگټټ ټټزم بهټیان کټ زټربټشیان
ناهټشیاربوون ویټک سټرچاوټی ټیسلامیان هټبوو) ټټو هټر قوټټ
ټټوانټ دټشټلین.

گټل به زانست و پیشټسازی و داهټټنان گټشټ دټکات ټک به ووټشټی
ټټدټبی و سټز و حټماس، ټټوانټی دوایش پټ ویستن بهټټام ناتوانن
کټټمټټگا لټ کټشمټ کټشټکانی دونیای ټټستا به پټشټوټ بټټن. لاوانی
گټل دټټهټ وار لټم کټپټ فرهټټنگیټی کټټنهټ بټټن، بهټکو ټوو لټ
زانست و مټعریفی نوټ بکټن و دټست به ټټکنډلټژیای نوټ و داهټټنانټ
ټټکادیمټ جیهانیټکان بټټن به ټټمټش دټټهټ فرهټی زمانټ زیندووټکانی
کټټمټټگا جیهانیټکان بټټن و بهټشار بن لټ گټټینی ناوټندی
ټټشټنیریټک کټ به ټټدټب دټستی پټکردووټ، تا ناوټندی ټټشټنبری
گټلټکټمان بټټټ زانستی و دټکیومټنت و مټدټرن. ټټمټش ټټفزی ټټو
فرهټټنگ و کټلتورټ کټټنانټ ناکاټټوټ بهټکو سټرچاوټیټکی تری
زیادټیټ به گټشټدان به فرهټټنگی کټټمټټگا.

ټاسټ حامدی

زامی ټاب ... نووسینی؛ ټیسماعیل سابیر

یادټک به هاوین

شار به قټرټباغیټکانټوټ پټل دټهاوټ، حټسانټوټی پشوټکان لټ
ټټپارتمانټکاندا دټهټنټټ دټرټوټ، لټ ووخساردا زام خټفټدټټت.

جست واک ترمکی تژی ل برین بپشتدا هاموشی کرد، درنگ هسنت پکرد دووپشک، شاعیرکی تاراو واک دووک ل ناو وخواوی کمانکان زر نامننتو.

هناست ننگیم بژ شکانو و خوی گرتوو، نخشم واک ئسپک ل خندا گوزاو، ل ناو نینگکاندا چارسم واک ئاژکی بریندار دننن، ت ئی پنگی برسی چتر ئاسککی ت نیم، بی بدوی دمانکاندا ل هیچ شقامکدا بم مگ.

قاچکان ماندوی جنگکی پوچن، خون بی یخی کورتک و شلوارکان بت ملوانک.

ششگکان یادویران ئتکرد، "سد و بیستیان" بوی گرانیکاندا کردو تا سرخشیمان چتر قی تاوی شار شیرز نکات.

دووک ی بزوانکان ئایدیای پشووکانمان دخنکننت. کاشینکفکان ببوی ئتکتی توو ییکانمان ل ئامادباشی دابوون. توند دستان بی پلپیتکی هواو گرتوو. خوکان ل کمپکاندا ناووس کران. شهیدکان ل داخی گکرما خونکانیان ل پشتناو و قاچیان ل ناو سریان هگرت، ل گستان ساردکاندا بی پانت، بوون بی پاسوانی کوردای تیمان.

سری بریندار ل شقامدا ک تنگ جی نابنتو، هنگاوکانم ک گوت خوارن، لخن بوون، قانچیک ک ابردوو بوو، پیسای ک تکانمی کرژت.

بدیار هایی و رزکان، کارگکان سوتان. ژیان ل سبیری باخانکان، زوو ووی ل هسا. درگان ببوی چاووانیمدا هوویرین، گکرما سوبکتی سبیرکی شواند.

یادویری بووخاری کردوو، حسانو م جینابنتو، نائارام واک هملک دلممیک ل ناو سکمد دلفقت. هوا بدنتنگیم و فی گرتوو و دست ل پیاسکانم دوشنت. شقام قچی کسکی پدا نوا، مات و دنتنگ دگری. کات؛ قروولکت پنجرکانی دادخات، قریشک بردبنت سرحسانوی پخفکان.

ووکاری پستم، بدیار سوزبونی گوو بژ ییکو لچی کرد. جست ل دروی کاتژمر دکوزنتو، بیرکردنوم تینوو، ل سبیرک دکگت نیسووننت. بزاریم ل ناو ئارقداهان هان دگری... جستم هاند بدیار ببخرو گکرما دهاوو، لم نزدیک بیتو واک کارگیک تقمانی بروتدا دتقتو.

ماشیندکان بففنیکی بـ ناو خـ ر و هـ وادا پیاسـ دـ کـ ن،
لـ قـ راغی شـ ستـ کـ اندا گـ رما قرچـ ی دـ و عاموود وکـ زام لـ
یادـ وـ ریمدا دـ وـ ت.

کـ س دیار نیـ؛ لـ جیات بووکـ شووشـ جنـ و لـ سـ ر شـ قامـ کان دـ چـ نم،
گـ رمی زامـ کان لـ کـ گای سـ فـ ردا سـ فتدـ کـ م، کات شـ مـ ندـ فـ رـ کـ
ا بردووم دـ باتـ پیاسـ. ئـ و چـ ند جارـ ی کـ لـ سـ ری شـ وـ کانت لـ
بـ ردـ بـ و، سـ ر زـ وی پـ ببوو لـ زـ لکاو، سـ یف لـ چاوـ کانتدا
جـ گای خاـ ی بوو. لـ سـ ر شـ ستـ کـ اندا تـ نیایی بـ وـ
داغـ کانت دـ سووـ ایـ و. هیچـ ت نـ کرد. دـ تویتـ دـ ستی پـ یـ کانت
بگـ ریت و بیگـ نیتـ و ناو کـ رنـ فاـ ی وـ کـ نـ کان. پـ کـ نینـ کان هـ ند
دوور سـ یشتن تا قـ تیان نـ ما بگـ نـ و بـ ناو دـ ستپـ کی یـ کـ م
نیگای ئـ و شـ قاما نـ ی کـ و ا "ئـ ربائیلـ" شارستانـ ی تی سـ مـ یـ کان و
ئاشووریـ کان و بابلیـ کـ نـ کانی تـ دا عـ مبار کرد.

هـ وای تا قـ تپـ ووکـ ن دـ ی دـ کـ بـ ر سیـ کانت دـ کـ وـ ت. هـ ناسـ ت
غـ مگینـ بـ زام. یادـ وـ ری لـ کـ دابـ انی سـ دـ یـ کی تـ دا فیچقـ دـ کات.
پـ یـ کان بریندارن بـ و پیاسـ درـ ژانـ ی کـ و ا کـ شران. شوـ نپـ کان وکـ
بـ نی ئـ ژـ کـ ی تـ پیو لـ حـ سـ ا نـ و ی لووتم دـ چـ قن.

بـ یادی گـ رمی هـ نگاوـ کانی هاتن کـ هـ مووکات لـ سـ ر لاشانی سـ ژـ
ماندووـ کـ اندا قوورس دـ بینرـ ن، پـ وـ وـ کان ئـ تکـ تی هاتنی کـ سـ کم
بیرم دـ هـ ننـ و، چاوـ وـ وانیم زیزبوو، سـ ژگار بـ وومدا ئـ فینـ کی
کاـ فامـ، خـ ریکه لـ ناو جانتـ کـ تدا دـ کـ دـ و، هیوایـ ک
بـ ردـ بـ تـ و !

هـ میشـ کـ دـ ستـ بـ پاکـ تی گیرفانی لا چـ یم بردووـ ماچی خـ وتوو
لـ ناو زماندا کـ پـ ی کردووـ.

چزوویـ ک لـ شـ وـ ی گولـ هـ میشـ ئامادـ یـ ئاراستـ ی پیاسـ کانت
بگـ نـ ت. زـ رت جگـ ر بـ یادی ئـ و سـ ژانـ ی وازت لـ جگـ ر هـ نا بوو،
کـ شا...

بیرت نـ ماوـ کـ تا جار کـ ی فـ ینی خـ ونـ کانت تـ کشکـ نرا.

بیرت چـ تـ و سـ بیلـ کـ ت لـ کوـ بـ تاـ کـ راو وکـ فلتـ ری جگـ ر لـ
قـ راغی شـ ستـ کـ اندا فـ وـ درای.

بـ زـ حمـ ت ئازاری ئـ و ماشـ نـ نـ ت دـ تـ و یاد کـ و ا لـ سـ یرکردنت وکـ
خـ ر دـ سووتان و بـ خیلیان بـ شـ وـ بوونـ و ی گوارـ و گـ رمی سـ ر
شانـ کانت دـ برد. ئـ و دـ ستانـ ی وکـ خـ تـ کی گرانـ ها لـ ناو
قـ تدا توند گـ رـ بـ وون. گـ رمای تا قـ تپـ ووکـ نی ناو تـ پـ یـ کـ
کردینی بـ خـ ووز. بـ خیلی، سروشتم بیردـ نـ تـ و، سروشت کات؛ وکـ
دـ عبایـ ک لـ ما بـ ینی درـ خـ تـ کان دـ جولاو مـ ی لـ ماچـ کان دـ کرد،
لـ داخان کورسی و اـ مووسانی پـ نا باخچـ کانی دـ لـ راندـ و.

غرور تپلی شکستی بے شوگا ی شووهای شوی هموو ئو و ژوانان
لدا کوا ل چاو ووانیمدا بددنگیان هببژارد.
غریبیم سواری هموو ئو و ژانان بوو کوا کات ل ابردودا
پیاسی پ دکرد.

ت بیرت چتو و ژگارک کات قیبل نمای شووهای شوو بوو، شو و تژی
بوو ل ئستری قاوی، ک ل خ و هددستان خواوو خونیان ل
برددبوو، نایندیان وک باران ب س ر سال کاند د ژاند.
و ل ئستا داهاتوو قیبل نمای پاش کشی

ئو و پک نیند م میا کراوان ی کوا ه رگیز نابند ابردوو.
ت هستی پناکی، ب م ام من چاک د زانم، کاتیش د زاننت
شکست کان د بن ب پ پ ی کی سووتاو، ب نیشاند ی ک، ب د ستک و تکی
ژگار، ب در ژایی تپ پینی سا کان وک خیان د م بند و و ب
نو چوانی نایند ماندا د بریسک بند و !

ناگری ت مموز

وک دوو ترمی سارد تابوت ف رام شوی کرد ب تن، ل ناو پ خ فی
ژم ر و ب دنگ ب دیار سووتانی کات و اکشا بووین.
هاوین بوو ئستری وک شار م روول ل د وری غ ریز کانمان
نا بوو. چ ل ک کش ل د وری س رمان وک ه ملان،
گوتبووت؛ ئم پانتایی ن فر تل کراو، س رباز کانی زوو
د خنک ننت. ه واک ی ب رگی ساردی ل شکر کان ناگرت، ئی د
کیش تی خ پ فاو زوو سوپای خ ون کانت ک و، تا کو تزی ژر پ
غروری پیاو کان ئابی سا کانیان ه راسان ن کردوو.
ژ نی م شوول ی کی ع ب س ج ستی ه ت قیوم ن خنک ننت.
ئستری س ر شانی س رباز کان وک ملوانک ی ک ل ملی شکست کانی
ژیانمدا بوون ب خ بات.

چ قی ماچ کان یاد و ر ی کانی بزمار ژ کردووین.
ل ر گ ر ئ ت ک تت پ شیو د بت خت ل سوبکتی س ب ر ک م لادی
تا چ قی زام و ش پ گوت ب رن ک و.
گوتبووت؛ م چ کی ژنانم ب کی غ ریز و د قی پیاوان م ب وه.
گوتبووت؛ ت ورک ل ناو م عریف د ربند و س ر ی د ننگی و گورگ
هار کانی پ بقرتند.

گوتبووت؛ غ مگینی س ب ر و گ رمی جگ ر ک شانت ل و ند کاندا، وک
خ رکی تاق تپ وکن لوی پشوو کانم د سووت ننت، لوور ی
دان گیرسانی ل و کان ل ناو پ خ فدا، ژ نی م مکی ژر
ستیان کانم ن کر ژت.

ئەي ھەتا تووی ناو کیش وەرکانی شکست، نشووستەکان ت بـسـر ټووخساری ټټ ژ ټـماو ټـکان ھـمـمـواسـ. و ټـنـی سـرباز ټـازاکان لـناو بـتانی ټـدا دـربـنـ، و ټـک مـنا ټـکی ترسـنـک سـرت لـناو سـرینـک ټـدا مـشار و، دـو ټـکان ټـژ ټـک پشوو ټـکانت د ټـفنـن، سـدار بـ ملی چاو ټـوانی و ټـنـکانت ھـمـد و اسن، تـوی خـکوژی مـشکی ھـموو ئو و خـوانـی پـ دـگ ټـوايـ بـتـمايـ سـرین لـسـر سـری دانـت و بخـوتـ.

ژوور ټـکان لـ دیار گرم ټـوونی ترسـکان دـبن بـ فیستیفا ټـ تارمایی ټـکان، تـ لـ بـستـکی پـیو ټـندی ټـکان بدو، با سـبـری ټـیشتنی بـتریق ټـکان لـ و زـمـهـریر ټـدا مردارمان نـکاتـو، تارمایی سـر دیوار ټـکان بـ بـدنگی خـونی سـربـاو ټـکان لـ قتوو دـنـن، بنمیچ ټـکان و ټـک بو ټـکان ټـقن و شوناسی ئایدیا کانمان نو قمی خامـشی دـکـن.

سـرینـک ټـکات فرمـسکی ئـبـدی پیاو ټـنیاکانی مـمیا کردوو. ھـند بـ بازدانی مـیمونـکان خـت فریومـد، مـحال ټـقاچت لـناو ئـپارتمانـکان جـگای بـتـو، تـ کـ هیچ شـقامـکت نیـ خـونی تـدا لـخوـی و هیچ ماشـنـکت نیـ جانتای ټـبوار ټـکانی تـدا سـرخـی، هیچ کافـیـکت نیـ ئـتـکتی ماچی تـدا نمایش کـی، ئـی بـچی ئاوا زوو فریوی ئـو دـو پـ شـهوـتانـ دـخـی؟ کـستـکی لـ کـو ټـکاندا ټـقبوویتـو، هیچ درـختـک لـناو تـزی ئازار ټـکانت سـر دـرناھـنـت. لـ چاو ټـوانی عفريتـکان دـبیت بـ غوبار، حوشتـکانی بیابان سـوزایت دـخـن، بـحمانـ قاچ بـسـر سووتانی ټـژکانندا دـنـن.

دـزـخ

ئـو خـری لـسـر شـقام ژـر پـی پیاسـکانی دـسووتـنـت، دـیبینی؛ ټـژ ټـک دـبـت بـ ووناکی بـ داگیرسانی تاریکی ھـسار ټـکان. ئـوی و ټـک پـمیسـس لـ تاریکی ټـژکاندا ئاگری لـدزرا، باکی بـ ئـشکـنجـی ئاب و وـحشـیـتی عفريتـکان نـبوو. ئـو پشکـیـی دـندانـ گیانی “حـلاج” ی گـ تـبـردا، باکی بـسووتانی مـتـک و ئـو ھـموو زیندـخـو نـبوو. ئـو شـوانـی اکشانی سـر جـخـو ټـکان و ټـک پووشوپـلاش لـناو تـپـیـنی کاتدا دـبرژان، کارگـکانی نـستالزیا تژی بوون لـ خستـو ټـزان، ھـر دـم و زـندیقـک پاشگـزد بـو و قامچی لـ جوانیـکان دـدا. و ټـک پاسـوانـکی خـواو بـ دیار زنجیری پـی دیلـکان گـمـزانـ ئایندـمان بردـ ژـر بـتانی کاتـو و خـوتین.

بہائیانی ننگ دا بہانہ کی درہنہ کشی، کما و خود کشی سہرت پہنچا دیا۔ مین
 ڈاکٹر بہت بہ ئیدیال و گومانہ ئی ہریمہ نانہ۔ کما و نانہ ئی ئی قینت پہ بہت
 لہ زخمی بازار۔

لے ترسی کہ کوڑی فیرے ونے کان وک کہ بد ریک نے و شاخ بے نے و شاخ
خونے کانت لے یشتند.

ٲٲيشتنى هيوكان بـسـر پشتى كيســۛۛكى لاواز وۛي، قـرار
ئاسودۛي، دست بـسر شـسته كانو پرس بگـت.

بازدان بسّار سار برردن کاندای پشوو کی درې ژبی گډر کښی، زه خیر یی کی
تژی له نیگه رانی له ناو جانتا کښی تدا د بته چاک گرمی بته.

قاچت دښتېشې و سړقاښت بڼ ياداشت ګڼو ټاټاو. له قورڼ باغۍ هڼګاو ګاندا سږبږ نابینرټ، بیرګردنڼو بڼ يادګۍ دوور، برین دښتېمۍ دښکات. شېهیدګان چنډ ساګګ پښ ټسټا ټوشتا نڼيان دښانۍ بڼۍ زوو مردنیان له باخڼڼا، مانډوو، بڼ بڼ ټق و ټو بڼو بڼو بڼو بڼو ناو چاوماندا ټپڼو بون.

ئەي زامى ئۆو ھۆموو ئىشتىن چىھۆنگاۋۆكان عاسۆ دۆكات و ماشىنىكان لۆ قوۋاودا دۆچۆقۇنىت؟

لښ پشوو، لښ چاوگه اندا تاریکيږي ځی ووت د کا تو، فوو بڼ
قوړ باغی یاد وړیږي کاند د کات، بڼ د نگی نام کان قو تماغ مان
د کولنډ تو. تفسیر و نایندی ه مو و نډ کان د باتو ه بڼ
پوچی، لښ تپڼی نی نښتای کا ت کاند خامشی داگیرساو.

لڳڻال هڪ ڪردني فریوی شش رشتگري کان هیوا کا نیش وٺک مٿم ورد ورد دڪوڙ ٿندو.

تہـماحکـہـیہ، تاریکی بے ژئـکان ہـدکـا، فریوہک ہـیہ،
شوہندستی گہانکاریہکانی شار لہ ووخساریہوہ ا دہشوہندت،
سیحرک ہـیہ نازانی ہی چ جادوویہک، شوہک دادہگیرسہ و گہ لہ
کہ ئاہی ژئـکان بـردہا، کہ ہـدکـا، گہورہ دہہت، بہ ئہ بـدیش
نا کوژتہوہ...

باش ... نوازاد باندی

ئیترب ۛ خۛ یاۛ یش
داوای دوو قاوۛ نا کۛم

هه ر يهك قاوه و
تهواو ..

باش ..
ئيتتر به خه ویش
دوو بليت نا بهم
هه ر يهك بليت و
تهواو ..

باش ..
ئيتتر به سوعبه تيش
دوو نه فاره داوا ناكهه
هه ر يهك نه فاره و
تهواو ..

ئيتتر
قبوه ناكهه
ته نا نه ت سه به ره كه یشم
له گه ما بهوا ..
هه ر خه م و
تهواو ..

نه
و
ز
ا
د
به ن د ی

هاوین ... مه مه د به رزی

هاوین و رزی گه رمایه
میوه ی زه ره خه شی تیایه

ڪاڪ و شووتی و تر
ماز و هـ نجیر و هـ رما

هـ ٻوڙ و قـخ و قـیسی
ئا و سور گـلاسی

تیشکی خـر کـی تیڙ
ٻـڙانی زـر درـڙ

مانگ و ئـستـری گـشـ
شنـی شـماـی خـشـ

بـ ئـم و رز زـر گـرما
فـنکی دـ دـندرما